



Metalen notitie boek

Hiernaast staat ook nog een oude ballonhal, die buiten gebruik is en behoorlijk vervallen. De hal is prachtig, helemaal van hout maar restauratie is wel heel hard nodig.

Lindenberg.

Het *Königlich Preussischen Aeronautischen Observatorium Lindenberg* observatorium is sinds de 'wende' gemoderniseerd en behoort tot de meteorologische topinstituten van de wereld. Dat verbaast ons niet, want dat was 100 jaar geleden ook al zo. Voor de vliegerliefhebber is het een prachtige locatie om rond te kijken. Boven op de heuvel staat een prachtig gerestaureerd 'windeshaus' compleet met de lieren die er werden gebruikt. Iets lager staat de grote ballonhal die ook al opgeknapt is. Die ziet er als nieuw uit. In die hal staan en hangen de vliegers die hier gebruikt werden voor de weerwaarnemingen: Lamson Aerocurve, normaldrache en natuurlijk de Grund regulierdrachen. Dankzij de inspanning van Werner Schmidt staat er een regulierdrache van enorme afmetingen (oppervlakte 25 m²). Hij gebruikte vliegtuigkatoen (extra sterk,

licht en dicht), originele materialen en oude onderdelen. Het geraamte komt uit de ballonhal en werd door hem in de afgelopen jaren hersteld en gebruikt als basis voor deze vlieger.

In de ballonhal is ook nog een expositie ingericht van oude meetinstrumenten. Daartussen staan ook de meetinstrumenten die met de vliegers en vliegertrainen omhoog werden gebracht. Ik bekijk een boekje van metaal waarin tabellen staan die de vliegeraars als hulpmiddel gebruikten: trekkracht, draadlengte/afstand, windkracht en de vlieghoogte worden zo in kaart gebracht. Mooi materiaal waar we

In de loop van de dag lopen er steeds vliegeraars met de 'oude' vliegers op en neer naar het 'windeshaus'. Jammer genoeg is er geen wind, dus worden er vooral veel foto's gemaakt. Er is veel publieke belangstelling en we raken zelfs nog in gesprek met de Nederlandse leverancier van meetinstrumenten (Kipp & Zonen, Delft). Intussen spreken we over alles wat met vliegers te maken heeft, van restauratie tot nieuwbouw en over gebruik voor plezier tot wetenschappelijke toepassing. Het meest spreek ik over gebruik voor energieopwekking. Er blijken verschillende initiatieven gaande te zijn.



genieten van het geheel en de details. Buiten is het vliegers opbouwen begonnen. Op een grasveld naast de ballonhal wordt een mooi palet opgebouwd van meteorologische, militaire en andere klassieke vliegers. Een opvallende 'moderne klassieker' is een oude Peter Lynn TryD-boxkite. Peter laat zijn flowform maar in de vliegertas.

Professor Richard Assmann.

Richard Assmann was de grondlegger van het Lindenberg Observatorium. Hij heeft gekozen voor het gebruik van vliegers om de meetinstrumenten omhoog te brengen. Dat heeft geleid tot een hoogterecord op 1 Augustus 1919. Met een vliegertrain van acht 'schirmdrachen' werd een hoogte van 9750 meter gehaald. De eerste vlieger had een oppervlakte van 10 m², de tweede was 5 m², en de overige zes vliegers 8 m² 2 per stuk. In totaal bracht men toen 15 kilometer draad in de lucht. Dat was piano-snaar, ijzerdraad, dus het had een enorm gewicht. De 'schirmdrache' is op het eerste gezicht een klassieke Hargrave, soms met gelijke cellen en soms met een kleinere 'achtercel'. Het verschil zit in het mechaniek, dat de vlieger opvouwbaar maakt als een paraplu. Vandaar de naam 'schirmdrachen'.

Assmann (1845-1918) wordt beschouwd als één van de grondleggers van de moder-

